

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 6 listopada 2023 r.

ZP-KNPS.431.6.38.2023.HS

Pani
Daria Niechwiadowicz
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Olszynie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 28 - 30 sierpnia 2023 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) zespół kontrolerów: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Olszynie, mieszczącym się przy ul. Wolności 20, 59-830 Olszyna z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 28 sierpnia 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 czerwca 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półroczu 2023 r.

Jednostką kieruje Pani Daria Niechwiadowicz, która z dniem 3 sierpnia 2020 r. została zatrudniona na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszynie na czas określony do 3 sierpnia 2025 r.

Pani Daria Niechwiadowicz ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany przez Panią w dniu 17 października 2023 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszynie w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 15 i 16a ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości

- uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
 - opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem (pkt 9),
 - sprawiania pogrzebu (pkt 15),
 - pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a).

Gmina Olszyna nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, od 1 listopada 2023 r. mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Brak takiego mieszkania oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Jak wyjaśnił Kierownik obecnie prowadzone są działania zmierzające do utworzenia mieszkania chronionego. Jest wskazany lokal przeznaczony na mieszkanie chronione i trwają prace adaptacyjne. Pozyskano zgodę na przekształcenie lokalu biurowego na lokal mieszkalny. W dniu 18.10.2021 r. zostało zlecone wykonanie projektu wewnętrznej instalacji gazowej, instalacji centralnego ogrzewania z kotłem gazowym, kosztorysu inwestorskiego oraz opinii kominiarskiej, które otrzymano w styczniu 2022 r. (...).

W dniu 8.02.2023 r. Urząd Miejski w Olszynie otrzymał telefoniczną informację o przyznaniu finansowego wsparcia z Funduszu Dopłat. W lutym 2023 r. została podpisana umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Po podpisaniu umowy zostaną zabezpieczone środki własne na wykonanie zadania. Aktualnie trwa przygotowywanie dokumentacji do przetargu. Zgodnie z informacją od pracownika Urzędu Miejskiego w Olszynie, zostanie ogłoszony przetarg na adaptację lokalu na mieszkanie chronione (...). Szacunkowy czas trwania prac to ok. 3 m-ce. Mieszkanie powinno być gotowe do użytkowania do końca II kwartału 2024 r.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania specjalnych zasiłków celowych (pkt 1),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3a ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (2),
- opracowania i realizowania projektów socjalnych (pkt 3a).

Gmina nie posiada na swoim terenie domów pomocy społecznej ani ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym. Osoby wymagające wsparcia w tym zakresie kierowane są do domów pomocy społecznej na terenie innych gmin lub powiatów, które prowadzą ww. placówki tj. odpowiedniego typu domu (art. 17 ust. 2 pkt 3).

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 6 i 9 ustawy, które dotyczą:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 4, 7 i 8 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8).

Gmina nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy). Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował i nie świadczył tej formy pomocy, gdyż osoby z terenu gminy korzystają ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Smolniku – w 2022 r. uczęszczały 2 osoby, a w 2023 r. do dnia kontroli uczęszczają 3 osoby.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

W Gminie Olszyna zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy, nie było realizowane. Jednak, jak zapewnił Kierownik Ośrodka, pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielali stosownej informacji klientom o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne.

W kontrolowanym okresie Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy), jednak jak wyjaśnił Kierownik pracownicy socjalni udzielali wszelkich informacji dotyczących pomocy w sprawie ustalenia niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności, a także udostępniali wymagane druki.

Kierownik GOPS w Olszynie składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie realizuje wypłatę świadczeń pieniężnych i niepieniężnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, o których mowa w art. 29 i 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.), zwanej dalej „specustawą”.

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek realizował:

- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł w oparciu o art. 31 specustawy,
- pomoc dla dzieci na wyżywienie w przedszkolu na podstawie decyzji administracyjnej,
- posiłki dla dzieci i młodzieży na podstawie decyzji administracyjnych,
- wypłatę zasiłków okresowych.

W okresie objętym kontrolą nie udzielano bezpłatnej pomocy psychologicznej z uwagi na brak zapotrzebowania na tego rodzaju wsparcie.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszynie w okresie objętym kontrolą posiadał upoważnienie wydane przez Burmistrza Olszyny do prowadzenia postępowań w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego dla obywateli Ukrainy, a także do wydawania decyzji w tych sprawach.

Kierownik w GOPS w Olszynie spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy tj. posiada, co najmniej 3 letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400,00 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali pracownicy socjalni zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy w GOPS, realizujący pracę socjalną w środowisku lub przeprowadzający rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą Ośrodka.

Ww. dodatek nie był wliczany do kwoty zasadniczego wynagrodzenia pracowników socjalnych. W aktach personalnych pracowników socjalnych Ośrodka znajdują się stosowne pisma o przyznaniu powyższego dodatku oraz podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej Jednostki obejmuje obszar Gminy Olszyna zamieszkały na dzień kontroli przez 6 170 mieszkańców, w tym 12 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Olszynie, na dzień kontroli zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych (3 etaty).

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2.000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie

więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie na dzień kontroli spełniał wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych, o którym mowa w art. 110 ust. 11 ustawy w odniesieniu do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W sprawie dotyczącej sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej stwierdzono następująca nieprawidłowość:

1. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono nieterminowe przekazanie zasobów pomocy społecznej do Rady Gminy.

Zgodnie z art. 16a ust. 1 Gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, a organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy (...) ocenę, o której mowa w ust. 1, która wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

W kwestii dotyczącej udzielenia tymczasowego schronienia stwierdzono następująca nieprawidłowość:

1. W okresie objętym kontrolą GOPS świadczył pomoc w zakresie udzielania tymczasowego schronienia osobom bezdomnym na podstawie obowiązującego Porozumienia zawartego w dniu 1 lutego 2023 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta w Świdnicy, Koło w Świdnicy (obowiązującego od dnia 1 lutego 2023 r. na czas nieokreślony), którego danych nie zgłoszono do prowadzonego przez Wojewodę rejestru miejsc w terminie 14 dni od podpisania Porozumienia.

Gmina, która zawarła umowę z podmiotem niepublicznym na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez podmiot niepubliczny zgłasza ten fakt do rejestru Wojewody. Wszelkie zmiany danych objętych rejestrem gmina zgłasza Wojewodzie w terminie 14 dni od dnia ich powstania. Prowadzenie rejestru miejsc udzielania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowaniach oraz ogrzewalniach ma na celu zapewnienie maksymalnego dostępu do informacji o miejscach tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych i wszystkich potrzebujących wsparcia w tej formie. Pozwala również na weryfikację, które gminy wywiązują się z obowiązkowego zadania, określonego w art. 17 ust.1 pkt 3 ustawy,

polegającego na udzieleniu tymczasowego schronienia osobom tego pozbawionym. Przy dokonywaniu zgłoszenia do rejestru należy uwzględnić zakres danych, jaki ten rejestr winien zawierać, katalogowany w art. 48a ust. 11a ustawy.

W sprawach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W aktach sprawdzonych spraw nie było potwierdzenia doręczenia do NFZ kopii wydanych decyzji w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, zatem nie wiadomo, czy były doręczone do NFZ w terminie 7 dni od dnia ich wydania.

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Wszelkie pisma, w tym decyzje administracyjne i ich kopie należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 3 (W.W.) decyzją o nr O-447-2022 z dnia 16.09.2022 r. przyznano Stronie zasiłek okresowy od 1 do 30 września 2022 r., pomimo tego, że w aktach sprawy znajdowało się zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu, z którego wynikało, że Strona uzyskała status osoby bezrobotnej dopiero od dnia 6 września 2022 r. Zasiłek okresowy na miesiąc wrzesień powinien być przyznany od dnia 6 września 2022 r. - tj. od dnia uzyskania statusu osoby bezrobotnej w wysokości 258,60 zł ($388,00 \text{ zł} : 30 \text{ dni} \times 25 \text{ dni} = 323,34 \text{ zł}$; $388,00 \text{ zł} - 323,33 \text{ zł} = 64,67 \text{ zł}$).

Zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku braku uprawnień strony do świadczeń za cały miesiąc świadczenia z pomocy społecznej przyznaje się za daną część miesiąca, dzieląc pełną kwotę przyznanego świadczenia przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.

W sprawach dotyczących sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawozdaniu rocznym MRiPS-3 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2022 r. stwierdzono nieprawidłowości:

- w dziale 1B „Udzielone świadczenia – zadania własne gminy” w wierszu dotyczącym udzielania pomocy w formie usługi opiekuńczej, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze (w wierszu 28) – wykazano 2 osoby, którym przyznano pomoc w tej formie, natomiast taka pomoc nie była zrealizowana.

- w dziale 1B „Udzielone świadczenia – zadania własne gminy” w wierszu dotyczącym udzielania pomocy w formie inne zasiłki celowe i w naturze ogółem (wiersz 35), w tym w wierszu 36 specjalne zasiłki celowe wykazano 5 osób, natomiast pomoc przyznano 2 osobom.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że dane zawarte w sprawozdaniu nie są spójne ze stanem faktycznym.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 5 (S.S.) Strona potwierdziła odbiór decyzji o nr 89/S/219-zm/2022 z dnia 3.01.2022 r. dopiero w dniu 21.02.2022 r.

Sporządzoną decyzję Ośrodek winien dostarczyć Stronie bezzwłocznie, gdyż zgodnie z art. 110 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

W sprawach dotyczących organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawdzonych sprawach przyznanie pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi następowało w oparciu o zaświadczenia lekarskie wydawane przez lekarzy specjalistów psychiatrii. Rodzaj usług wskazanych w decyzji nie był zgodny z rodzajem usług specjalistycznych, o których mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, ze zm.). Ponadto w podstawie prawnej wydawanych decyzji nie wskazywano szczegółowych przepisów

rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych związanych z rodzajem przyznanych usług.

Zgodnie z delegacją ustawową zawartą w art. 50 ust. 5 ustawy organ przyznając świadczenie w formie usług opiekuńczych określa ich zakres z uwzględnieniem usług wskazanych w zaświadczeniu lekarza, zgodnie z rodzajem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wymienionych w rozporządzeniu w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Mając na uwadze zapisy art. 107 k.p.a. – prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania. Zatem podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być wskazana precyzyjnie z uwzględnieniem powszechnie obowiązujących przepisów, zarówno prawa materialnego, jak i procesowego, które były podstawą rozstrzygnięcia w danej sprawie.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Nieterminowe przekazanie oceny zasobów pomocy społecznej do Rady Gminy.
- 2) Brak zgłoszenia do rejestru prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego placówki, do której Gmina skierowała osoby bezdomne,
- 3) Brak potwierdzenia dostarczenia kopii decyzji administracyjnej potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej do NFZ.
- 4) Błędne ustalenie okresu uprawnienia do przyznania pomocy w formie zasiłku okresowego;
- 5) Brak prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych – od 1.11.2023 r. treningowych lub wspomaganych,
- 6) Nierzetelne sporządzenie sprawozdania MRPiPS-03 za rok 2022 - Dział 1B, wiersz 27 i w dziale 3 wiersz 16 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej tj. usług opiekuńczych i zasiłków celowych,
- 7) Realizacja decyzji administracyjnej przed jej doręczeniem Stronie w sprawie dotyczącej przyznawania i wypłacania zasiłków stałych,
- 8) Nierzetelne sporządzanie decyzji administracyjnych w zakresie błędnego sformułowania podstawy prawnej i rozstrzygnięcia w sprawach dotyczących organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Ocena zasobów pomocy sporządzać terminowo tj. organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia ocenę co roku do dnia 30 kwietnia radzie gminy.
Podstawa prawna: art. 16a ust. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

2. Gmina zawierająca umowy z podmiotami niepublicznymi na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez ten podmiot każdorazowo zgłasza dane do Rejestru Wojewody. Wszelkie zmiany danych objętych rejestrem miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia zgłaszać Wojewodzie w terminie 14 dni od dnia ich powstania.
Podstawa prawna: art. 48 a ust. 11 a, b, c ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901, ze zm.).

3. Kopie decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dostarczać Narodowemu Funduszowi Zdrowia w terminie 7 dni od dnia wydania.
Podstawa prawna: art. 54 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2561, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

4. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznawać za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustalać dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.
W związku z tym w sprawie nr 3 (W.W.) dot. przyznanego zasiłku okresowego - powstałą nadpłatę za okres 1-5 września 2022 r. w kwocie 64,67 zł należy uznać za dotację udzieloną z budżetu państwa i wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem i zwrócić do budżetu państwa wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych.
Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 38 i art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901, ze zm.), art. 169 ust.1 pkt 1 ustawy

o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1270, ze zm.).

Termin wykonania: 15 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

5. Uregulować kwestię realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym dotyczącego prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Termin realizacji: 31.03.2024 r.

6. Sprawozdawczość przekazywaną do wojewody sporządzać w sposób prawidłowy i rzetelny. W sprawozdaniach wykazywać dane zgodne ze stanem faktycznym.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej realizować po ich doręczeniu. Doręczenie wydanej w sprawie decyzji winno nastąpić bezzwłocznie po jej wydaniu.

Podstawa prawna: art. 110 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775, ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny, w podstawie prawnej przywoływać dokładnie wszystkie przepisy prawa, które legły u podstawy ich wydania, w rozstrzygnięciu decyzji wskazywać właściwe formy pomocy. W decyzjach wskazywać aktualne i mające zastosowanie publikatory aktów prawnych z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu.

Podstawa prawna: art. 37 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), art. 107 § 1 pkt. 4, 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775, ze zm.), § 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Donata Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:
1. Burmistrz Gminy Olszyna
2.a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

E. Zygmont
Ewelina Zygmont

